

НМКД «Комунікативна лінгвістика»

Лекційний модуль

Лекція

Тема 1. Загальні засади мовної комунікації

Мета: дати знання здобувачам про теорію мовної комунікації як науку; методи дослідження мовної комунікації

Завдання: сформувані у студентів філософський погляд на комунікативну лінгвістику як науку, навчити їх аналізувати методи дослідження мовної комунікації

План

1. Теорія мовної комунікації як наука.
2. Теорія комунікації як методологічна основа для вивчення мовної комунікації.
3. Теорія мовної комунікації в системі мовознавчих наук.
4. Методи дослідження мовної комунікації.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 2. Природа, структура і типологія людської комунікації

Мета: поглибити знання студентів про комунікацію і спілкування

Завдання: сформувані компетентності виділяти та характеризувати основні складові процесу комунікації, мотиви, цілі та функції комунікації.

План

1. Комунікація і спілкування.
2. Моделі комунікації.
3. Основні складові процесу комунікації.
4. Мотиви, цілі та функції комунікації.
5. Типологія комунікації за різними критеріями.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К.: ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 3. Комунікація як мовленнєва діяльність

Мета: поглибити знання здобувачів про сутність мови, мовлення, мовленнєвої діяльності. Дати розуміння типів і видів мовлення як діяльності.

Завдання: сформувати у студентів компетентність характеризувати механізми та процеси мовленнєвої діяльності, виділяти прагматичні та гендерні аспекти комунікації.

План

1. Сутність мови, мовлення, мовленнєвої діяльності.
2. Типи і види мовлення як діяльності
3. Механізми та процеси мовленнєвої діяльності
4. Прагматичні аспекти комунікації
5. Гендерні аспекти комунікації.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 4. Організація мовного коду в комунікації

Мета: дати знання здобувачам про сутність і структуру мовленнєвого акту та основні параметри мовленнєвих актів, типологію мовленнєвих актів.

Завдання: сформувати у студентів уміння виділяти дискурс й аналізувати його організацію.

План

1. Сутність і структура мовленнєвого акту.
2. Основні параметри мовленнєвих актів
3. Типологія мовленнєвих актів.

4. Дискурс і його організація.
5. Мовленнєві жанри й дискурси.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 5. Регулятиви мовної комунікації

Мета: дати знання здобувачам про комунікативний кодекс і його складники, поглибити їх знання правила спілкування.

Завдання: сформувати у студентів компетентності застосовувати правила мовленнєвого етикету, враховувати конвенції спілкування.

План

1. Комунікативний кодекс і його складники.
2. Правила спілкування.
3. Конвенції спілкування
4. Мовленнєвий етикет

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 6. Культура мовної комунікації

Мета: поглибити знання студентів про культуру мовлення та мовленнєву культуру, мовні норми

Завдання: виробити вміння характеризувати основні поняття культури мовлення та культури слухання

План

1. Культура мовлення та мовленнєва культура.
2. Мовні норми.
3. Комунікативні якості мовлення
4. Культура слухання

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009.344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012.70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 7. Невербальні засоби комунікації

Мета: поглибити знання студентів про невербальні засоби комунікації

Завдання: виробити вміння характеризувати основні поняття теми

План

1. Фонація. Кінесика
2. Жести у системі невербальних засобів комунікації. Види жестів. Ритмічні жести. Емоційні жести. Жести-знаки. Вказівні жести. Образотворчі жести. Жести-символи.
3. Інші невербальні засоби комунікації.
4. Невербальні особливості міжкультурної комунікації.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009.344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012.70 с.

5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 8. Ознаки і чинники ефективної мовної комунікації

Мета: дати знання здобувачам про комунікативну компетенцію та комунікативні закони

Завдання: сформувані у студентів компетентності аналізувати механізми мовленнєвого впливу, комунікативна позиція і способи

План

1. Ефективна мовна комунікація
2. Комунікативна компетенція
3. Комунікативні закони
4. Механізми мовленнєвого впливу.
5. Комунікативна позиція і способи

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009.344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012.70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 9. Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації

Мета: дати знання здобувачам про сутність комунікативної стратегії і комунікативної тактики, типологію комунікативних стратегій.

Завдання: формувати компетентності характеризувати комунікативні стратегії і тактики різних типів дискурсу, аналізувати специфіку реалізації стратегій і тактик міжособистісного спілкування.

План

1. Сутність комунікативної стратегії і комунікативної тактики
2. Типологія комунікативних стратегій.
3. Комунікативні стратегії і тактики різних типів дискурсу.
4. Специфіка реалізації стратегій і тактик міжособистісного спілкування.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009.344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012.70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 10. Ознаки і причини неуспішної мовної комунікації

Мета: поглибити компетентності студентів про неуспішну мовну комунікацію

Завдання: виробити компетентності характеризувати невдачі у міжкультурній комунікації

План

1. Неуспішна мовна комунікація..
2. Комунікативний саботаж.
3. Невдачі у міжкультурній комунікації.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Лекція

Тема 11. Етноособливості мовної комунікації

Мета: дати знання здобувачам про комунікативну особистість як продукт і носій лінгвокультури

Завдання: сформувати у студентів компетентності аналізувати комунікативну поведінку та її види

План

1. Комунікативна особистість як продукт і носій лінгвокультури..
2. Комунікативна поведінка та її види.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009.344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012.70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

ПРАКТИЧНИЙ МОДУЛЬ

Практичне заняття №1

Тема 1. Загальні засади мовної комунікації

План

1. Теорія мовної комунікації як наука.
2. Теорія комунікації як методологічна основа для вивчення мовної комунікації.
3. Теорія мовної комунікації в системі мовознавчих наук.
4. Методи дослідження мовної комунікації.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття

Завдання додому: підготувати відповіді на питання плану заняття та створити електронні презентації до характеристики ключових понять комунікативної лінгвістики

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005.

Практичне заняття №2

Тема 2. Природа, структура і типологія людської комунікації

План

1. Комунікація і спілкування.
2. Моделі комунікації.
3. Основні складові процесу комунікації.
4. Мотиви, цілі та функції комунікації.
5. Типологія комунікації за різними критеріями.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями й презентаціями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручника та підготувати повідомлення з електронними презентаціями (Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми / Олена Олександрівна Селіванова. – Полтава: Довкілля. – К, 2008. – Розділ «Комунікативна лінгвістика»)

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №3

Тема 3. Комунікація як мовленнєва діяльність

План

1. Сутність мови, мовлення, мовленнєвої діяльності.
2. Типи і види мовлення як діяльності
3. Механізми та процеси мовленнєвої діяльності
4. Прагматичні аспекти комунікації
5. Гендерні аспекти комунікації.

Практично в аудиторії: обговорення питань теми за планом заняття, представлення презентацій з питань заняття.

Завдання додому: підготувати електронні презентації з теми заняття.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №4

Тема 4. Організація мовного коду в комунікації

План

1. Сутність і структура мовленнєвого акту.
2. Основні параметри мовленнєвих актів
3. Типологія мовленнєвих актів.
4. Дискурс і його організація.

Мовленнєві жанри й дискурси.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №5

Тема 5. Регулятиви мовної комунікації

План

1. Комунікативний кодекс і його складники.
2. Правила спілкування.
3. Конвенції спілкування
4. Мовленнєвий етикет

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з питань плану

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №6

Тема 6. Культура мовної комунікації

План

1. Культура мовлення та мовленнєва культура.
2. Мовні норми.
3. Комунікативні якості мовлення
4. Культура слухання

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з питань плану

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012.

70 с.

5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №7

Тема 7. Невербальні засоби комунікації

План

1. Фонація. Кінесика
2. Жести у системі невербальних засобів комунікації. Види жестів. Ритмічні жести. Емоційні жести. Жести-знаки. Вказівні жести. Образотворчі жести. Жести-символи.
3. Інші невербальні засоби комунікації.
4. Невербальні особливості міжкультурної комунікації.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з питань плану

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №8

Тема 8. Ознаки і чинники ефективної мовної комунікації

План

1. Ефективна мовна комунікація
2. Комунікативна компетенція
3. Комунікативні закони
4. Механізми мовленнєвого впливу.
5. Комунікативна позиція і способи

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із

підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №9

Тема 9. Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації

План

1. Сутність комунікативної стратегії і комунікативної тактики
2. Типологія комунікативних стратегій.
3. Комунікативні стратегії і тактики різних типів дискурсу.
4. Специфіка реалізації стратегій і тактик міжособистісного спілкування.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія

"Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №10

Тема 10. Ознаки і причини неуспішної мовної комунікації

План

1. Неуспішна мовна комунікація..
2. Комунікативний саботаж.
3. Невдачі у міжкультурній комунікації.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Практичне заняття №11

Тема 11. Етноособливості мовної комунікації

План

1. Комунікативна особистість як продукт і носій лінгвокультури..
2. Комунікативна поведінка та її види.
3. Контрольна робота

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Модуль самостійної роботи

Комунікативна лінгвістика – наука нового типу

Тема 1. Загальні засади мовної комунікації

План

1. Теорія мовної комунікації як наука.
2. Методи дослідження мовної комунікації.

Завдання для самопідготовки:

Законспектувати :

1. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. – С. 174-180.

стислий конспект.

2. Підготувати презентацію до характеристики одного з методів дослідження комунікативної лінгвістики

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярєва К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 2. Природа, структура і типологія людської комунікації

План

1. Комунікація і спілкування.
2. Моделі комунікації. Канали комунікації.
3. Основні складові процесу комунікації.

Завдання для самопідготовки:

1. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів комунікативної лінгвістики.
2. Підготувати доповідь з теми «Канали комунікації» (з електронною презентацією.)

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 3. Комунікація як мовленнєва діяльність

План

1. Сутність мови, мовлення, мовленнєвої діяльності.
2. Типи і види мовлення як діяльності
3. Механізми та процеси мовленнєвої діяльності

Завдання для самопідготовки:

1. Укласти електронну схему "Механізми та процеси мовленнєвої діяльності".
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми.
3. Підготувати доповідь про комунікацію як мовленнєву діяльність

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 4. Організація мовного коду в комунікації

План

1. Сутність і структура мовленнєвого акту.
2. Типологія мовленнєвих актів.
3. Дискурс і його організація.
4. Мовленнєві жанри й дискурси.

Завдання для самопідготовки:

1. Законспектувати :

Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ«Академія», 2009. – 344 с.

2. Написати тези-відповіді на запитання до питання «Мовленнєві жанри й дискурси» з презентаційними схемами, таблицями.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 5. Регулятиви мовної комунікації

План

1. Комунікативний кодекс і його складники.
2. Правила спілкування.
3. Конвенції спілкування
4. Мовленнєвий етикет

Завдання для самопідготовки:

1. Підготувати доповідь з електронною презентацією з теми "Основні принципи спілкування та максими їх утілення".

2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.

5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 6. Культура мовної комунікації

План

1. Комунікативні якості мовлення
2. Культура слухання

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію з теми "Акустичні параметри мовлення".
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 7. Невербальні засоби комунікації

План

1. Жести у системі невербальних засобів комунікації. Види жестів. Ритмічні жести. Емоційні жести. Жести-знаки. Вказівні жести. Образотворчі жести. Жести-символи.
2. Невербальні особливості міжкультурної комунікації.

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію з теми "Жести у системі невербальних засобів комунікації. Види жестів. Ритмічні жести. Емоційні жести. Жести-знаки. Вказівні жести".
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія»,

2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 8. Ознаки і чинники ефективної мовної комунікації

План

1. Ефективна мовна комунікація
2. Комунікативна компетенція
3. Комунікативні закони
4. Комунікативна позиція і способи

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію до теми
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми.
3. Підготувати доповідь з теми «Комунікативні табу»

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К: ВЦ «Академія», 2010.312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 9. Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації

План

1. Сутність комунікативної стратегії і комунікативної тактики
2. Специфіка реалізації стратегій і тактик міжособистісного спілкування.

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію до теми
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 10. Ознаки і причини неуспішної мовної комунікації

План

1. Неуспішна мовна комунікація..
2. Невдачі у міжкультурній комунікації.

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію до теми
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми

Підготувати доповідь з теми «Типологія комунікативних невдач» (з презентацією).

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
2. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
3. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

4. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
5. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
6. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
7. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

Тема 11. Етноособливості мовної комунікації

План

1. Комунікативна особистість як продукт і носій лінгвокультури..
2. Комунікативна поведінка та її види.

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію до теми

2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми
3. Підготувати доповідь з однієї теми (на вибір) «Вияви етноособливостей комунікативної поведінки» або «Моделі опису комунікативної поведінки»

Список рекомендованих джерел

Основних

4. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. К. : ВЦ«Академія», 2009. 344 с.
5. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
6. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Допоміжних

7. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. Полтава, 2012. 70 с.
8. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. 2-е вид., випр. і допов. К. : Ліра, 2007. 240 с.
9. Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. Суми : СДУ, 2011. 187 с.
10. Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. С. 174-180.

ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Теорія мовної комунікації як наука.
2. Теорія комунікації як методологічна основа для вивчення мовної комунікації.
3. Теорія мовної комунікації в системі мовознавчих наук.
4. Методи дослідження мовної комунікації.
5. Комунікація і спілкування.
6. Моделі комунікації.
7. Основні складові процесу комунікації.
8. Мотиви, цілі та функції комунікації.
9. Типологія комунікації за різними критеріями.
10. Сутність мови, мовлення, мовленнєвої діяльності.
11. Типи і види мовлення як діяльності
12. Механізми та процеси мовленнєвої діяльності
13. Прагматичні аспекти комунікації
14. Гендерні аспекти комунікації.
15. Сутність і структура мовленнєвого акту.
16. Основні параметри мовленнєвих актів
17. Типологія мовленнєвих актів.
18. Дискурс і його організація.
19. Мовленнєві жанри й дискурси.
20. Комунікативний кодекс і його складники.
21. Правила спілкування.
22. Конвенції спілкування
23. Мовленнєвий етикет
24. Культура мовлення та мовленнєва культура.
25. Мовні норми.
26. Комунікативні якості мовлення
27. Культура слухання

28. Фонація. Кінесика
29. Жести у системі невербальних засобів комунікації. Види жестів. Ритмічні жести. Емоційні жести. Жести-знаки. Вказівні жести. Образотворчі жести. Жести-символи.
30. Невербальні особливості міжкультурної комунікації.
31. Ефективна мовна комунікація
32. Комунікативна компетенція
33. Комунікативні закони
34. Механізми мовленнєвого впливу.
35. Комунікативна позиція і способи
36. Сутність комунікативної стратегії і комунікативної тактики
37. Типологія комунікативних стратегій.
38. Комунікативні стратегії і тактики різних типів дискурсу.
39. Специфіка реалізації стратегій і тактик міжособистісного спілкування
40. Неуспішна мовна комунікація..
41. Комунікативний саботаж.
42. Невдачі у міжкультурній комунікації.
43. Комунікативна особистість як продукт і носій лінгвокультури..
44. Комунікативна поведінка та її види.